

Beste,

Langs deze weg wenst het BISEPS partnerschap deel te nemen aan de publieke consultatie m.b.t. de actieve afnemers, het zelfverbruik van hernieuwbare energie en de energiegemeenschappen. BISEPS is een Europees project waarin Vlaamse, Franse, Britse en Nederlandse partners samenwerken rond hernieuwbare energie op bedrijventerreinen en de samenwerking tussen bedrijven rond energie willen bevorderen.

In het streven naar een klimaatneutrale regio, wensen we optimaal gebruik te maken van de (ruimtelijke) kansen voor hernieuwbare energie. We stelden vast dat er op vandaag een aantal suboptimale situaties bestaan wat betreft het benutten van het potentieel van zonne-energie op daken. Slechts een kleine fractie van de gunstig georiënteerde dakoppervlakte wordt benut voor zonnepanelen. Installaties worden vaak gebouwd op basis van het eigen verbruik, niet op basis van het beschikbare dakoppervlak en worden dus kleiner gedimensioneerd dan mogelijk is. Of installaties worden helemaal niet gebouwd omdat de dakeigenaar niet wil/kan investeren (en mogelijk wel zijn dak ter beschikking zou willen stellen).

We juichen de wetgevende evoluties op vlak van energiegemeenschappen dan ook toe en hopen dat dit voor een verbetering op dit vlak zal kunnen zorgen. Deze nieuwe wetgeving kan een kans zijn om meer lokale energieproductie te combineren met een zo laag mogelijke maatschappelijke (net)kost.

Principieel zijn volgende zaken voor ons van belang:

- Dakeigenaar en zonnepaneeleigenaar moeten gemakkelijker losgekoppeld kunnen worden. Dit zowel voor particulieren als (kleinere) bedrijven. Voor bedrijven is het typevoorbeeld een logistiek magazijn, met weinig verbruik, maar een groot beschikbaar dakoppervlak. Een buurtbedrijf kan een grote elektriciteitsbehoefte hebben, maar te weinig dakoppervlak om te voor die zelf te produceren.
- Wat betreft paragraaf 3.2.4, volgende alinea: *'De uitoefening van het recht op zelfverbruik doet geen afbreuk aan de van toepassing zijnde nettarieven, belastingen, bijdragen, heffingen en toeslagen, en kan dan ook enkel een impact op de energiekosten-component ("commodity") van de energiefactuur hebben.'* We zijn het ermee eens dat de nettarieven principieel dezelfde zijn voor leden van een energiegemeenschap, als voor niet-leden van een energiegemeenschap bij gelijke netbelasting. In zoverre de werking van de energiegemeenschap echter een kostendaling kan veroorzaken bij de netbeheerder door het aanleveren van energiediensten, moeten deze diensten aan het net ook vergoed kunnen worden. Vb. slimme aansturing van verbruik en productie, opslag van energie, peakshaving... De toezichthouder heeft hier ons inziens een belangrijke taak om uit te maken welke diensten in welk geval welke vergoeding kunnen krijgen.
- Idem wat betreft paragraaf 3.3.4: *'De uitoefening van het recht op zelfverbruik kan dan ook enkel een impact op de energiekosten-component van de energiefactuur hebben.'* We vragen ons af hoe dit te rijmen valt met de nabijheidsvereiste van een hernieuwbare energiegemeenschap. De nabijheidsvereiste heeft een (potentieel) stabiliserend effect op het elektriciteitsnet. Dit zou dus ook (potentieel, in het geval van meerwaarde), vergoed moeten kunnen worden: zie ook bovenstaand punt.

Wat betreft de *specifieke vragen voor consultatie*:

- 3.1.4: *gezamenlijk actieve afnemers*: we denken dat 'appartementengebouw' een te enge benadering is. Ook eigen site, of percelenplan lijken ons te beperkend. In de praktijk zullen dergelijke groepen van gezamenlijke actieve afnemers allicht vooral opgericht worden naar aanleiding van een (nieuwbouw/vernieuwbouw) project. We denken dat het bijvoorbeeld mogelijk moet zijn dat binnen hetzelfde project één groep van gezamenlijk actieve afnemers

opgericht wordt. Vb. woonprojecten met appartementen, eengezinswoningen en elementen in mede-eigendom; bedrijfsverzamelgebouwen; kantoorgebouwen; gemengde projecten met woningen & kantoren; een erfgoedsite met meerdere gebruikers... Een duidelijk te definiëren term is moeilijk te vinden. Denken aan juridische vormen van mede-eigenaarschap beperken het toetreden mogelijk voor de huurders binnen een dergelijk project.

- 3.2.1.4: *nabijheidsvereiste*: windturbines worden vaak in de buurt van gemeentegrenzen geplaatst, dikwijls ook over meer dan één gemeente rond gemeentegrens. Dit is logisch, gezien ze per definitie niet in de gemeentekern geplaatst kunnen worden. De nabijheidsvereiste beperken tot één gemeente lijkt ons dan ook te streng. Een goed compromis lijkt ons het volgende: nabijheid = alle gemeenten met productie-installaties voor hernieuwbare energie, én alle aangrenzende gemeenten van die gemeenten. Wat betreft *grensoverschrijdende projecten*: een nadeel lijkt ons dit niet te hebben. Specifieke steunmechanismen, verschillende netkosten en dergelijke zullen er mogelijk voor zorgen dat het aantal grensoverschrijdende projecten beperkt blijft. Dit is ons inziens echter geen reden om dergelijke projecten niet mogelijk te maken, wel integendeel: mogelijk kan aan de hand van dergelijke projecten nuttige kennis opgedaan worden. We zien niet onmiddellijk nadelen verbonden aan het mogelijk maken van grensoverschrijdende projecten: als ze niet gunstig zijn voor de Vlaamse participanten zullen ze er vermoedelijk niet komen.
- 3.2.1.5: *samenwerkingsverbanden buiten het EU kader*: hiervoor verwijzen we naar onze algemene principes zoals hierboven uiteengezet. Voor zover deze niet binnen het EU kader zouden passen, vragen we om deze principes toch te verankeren in de Vlaamse wetgeving.
- 3.2.2.2.1: *netbeheer binnen de gemeenschap*: principieel denken we dat het netbeheer het best bij de netbeheerder blijft. Hierbij hebben we echter twee belangrijke opmerkingen. De finaliteit moet zijn dat de energiegemeenschap ook moet kunnen bijdragen aan het verbeteren van de (lokale) capaciteit van het net, zodat dit de maatschappij/netbeheerder eveneens ten goede komt. In de UK wordt hierop ingezet, vb. voor bedrijventerreinen waar het elektriciteitsnet op de limieten van de capaciteit zit.
  1. Concreet denken we aan het gemeenschappelijk aansluiten van (bijvoorbeeld) zonnepanelen. Zonnepanelen op het dak kunnen in dat geval met één 'daknet' verbonden worden. Dit vermindert zowel de installatiekosten voor de zonnepanelen, als de netkosten voor iedere individuele aansluiting. Op één plaats komt de stroom naar beneden van bijvoorbeeld een rij rijwoningen, of een rij bedrijfsperven die gemeenschappelijk aangesloten zijn op het 'daknet'. Deze stroom komt naar beneden op de plaats waar het grootste verbruik al aanwezig is, of waar bijvoorbeeld een gemeenschappelijk punt voor elektrische voertuigen gemaakt kan worden (al dan niet in combinatie met elektriciteitsopslag). De netaansluitingen van de andere deelnemers aan de energiegemeenschap kunnen op deze manier met een lager vermogen aangesloten worden. Met het eventuele stroomoverschot kan aan balancing gedaan worden binnen of buiten de gemeenschap. We denken dat een dergelijk concept zowel maatschappelijk voordelen kan hebben, als voordelen voor de energiegemeenschap. Een dergelijk 'daknet' kan in dat geval mogelijk wél door de energiegemeenschap beheerd worden. Iets dergelijks moet op een laagdrempelige manier mogelijk zijn/gemaakt worden via de wetgeving directe lijn en aanverwante.
  2. Ten tweede zou er opensource data ter beschikking moeten gesteld worden over het elektriciteitsnet. Hierbij moet publiek toegankelijk gemaakt worden waar eventuele (toekomstige) netkneelpunten zitten. Er kan ook een prijs geplaatst worden door de netbeheerder om bepaalde netdiensten aan te bieden aan de netbeheerder (waar relevant uiteraard). Energiegemeenschappen kunnen dan met kennis van zaken beslissen om mee te werken aan de netstabiliteit (en hiervoor vergoed te worden), of dit niet te doen.

- 3.2.3.1 *meldingsplicht voor energiegemeenschappen* moet voldoende zijn. Bijkomende lasten opleggen zal het nu al moeilijke kader zeker niet eenvoudiger maken.
- 3.3.4 *zelfverbruik hernieuwbare energie*: hiervoor moet inderdaad een regeling worden voorzien, bij voorkeur met zo weinig mogelijk bijkomende voorwaarden.
- 3.5 *rol distributienetbeheerder / leverancier*: we denken dat de tweede piste de meest logische is, waarbij de DNB de samenvoeging doorvoert. Zoals terecht aangehaald wordt op pagina 34, vormen prosumenten met een beperkte netto afname een risico voor een leverancier. In de praktijk zal de piste van een gezamenlijke leverancier dus het meest waarschijnlijk zijn (het weinige verbruik dat er nog is, wordt op zijn minst gebundeld). Dit model laat vermoedelijk ook beter toe om bepaalde netdiensten in rekening te brengen, en op die manier niet enkel te besparen op de commodity prijs, maar evenzeer inkomsten te genereren door netdiensten aan te leveren (voor zover dit ook voor het openbaar interessant is uiteraard).

Wij zijn uiteraard steeds bereid om één en ander verder toe te lichten indien dit gewenst is.

Mvg

Thomas Holderbeke
Projectmedewerker energie

Intercommunale Leiedal